

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Hedden, September 9diken, 1823.

Spanyol Ország.

Marsal Oudinot' jelentése a' Hadi-Miniszterhez:

Madrid, Aug. 20d. 1823.

Gen. Lieut. Gróf Bourk, Corunna ellen tett hadi munkálódásainak menetelet, egy, f. h. 13d. indított levelében, következőleg közli:

„Aug. 11dikére virradó éjjel tüzesen lövöldözött seregeinkre a' Corunna-i őrizet, de szerencsére semmi kárt sem tett benne. Hanem Hadiszállásom' szomszédságában számos házak megrongáltatnak. A' tűz belékapott a' dohány magazinumba is, de csakhamar eloltatott. Reggeli 8 óra tájban fejr zászlót pillantánk meg, 's egy békekövet közelített felénk barátságos szavakkal. Rendkívülvalók az őrizetnek kívánságai. Azt akarja, nyilatkoztatnám - ki hogy kötelességét teljesíté, 's VII Ferdinándnak engedelmeskedett. Az Angoulemi Herczeg védelmét elfogadja ugyan; de a' Madriti Regenségről legkissebbet sem akart tudni. Ezen helyheztetésében akarja bévárni a' Cádixi környülállások' kimenetelét, 's a' Királynak parancsolatait. Az egész tegnapi nap békekövetek váltásában tölt - el. Vég - nyilatkoztatásom az vala, hogy akár mint barát, akár mint ellenség, Corunnába akarok menni.

Estveli 6 órakor.

„Egy teljes hatalmú követ éppen most jön - vissza a' városban tartatott tanácskozásokról. Megegyeztem benne, hogy a' Corunna-i őrizet Gen. Morilló

alá adhassa magát, 's ez határozhassam meg, mit tart jónak az őrizetre nézve. Két Tiszt küldetett - el a' nevezett Generálshoz ezen egyezésnek hírével. A' követség' visszajöttéig felfüggesztetnek az ellenségeskedések. Távól lévén tőlünk a' Carthagenai Gróf, eltelhetik 4—5 nap a' dologban.“

„Gróf Odonel Károly, Ó - Castiliának Fő - Kapitánya, azt írja Szalamancából f. h. 16d. hogy a' Királyné' nevét viselő Regimentnek két svadronai, mellyek 13d. jövének Zamorába, egyesülének az ő seregeivel, 's a' Regenséget megismerik. Seregeinek ezen Lovasság által való szaporodása, nagy hasznára leszen a' Fő - Kapitánynak Extremadurában.“

Marsal Oudinot.

Utánírás. Reményilem, hogy a' mikor ezeket írom, Corunna' általadattatása végre hajtatott. Gen. Bourknak olly parancsolatot adtam, hogy mihelyt kezünkre kerül Corunna, ottan egy Regimentet hagyván - hátra, osztályának többi részével tüstént Astorgába menjen, a' La-roche-Jaguelin Brigadáját pedig küldje Extremadurába, hol utóbb újra erőre kezdének kapni a' Constitutiósok.

Marsal Moncey a' Hadi-Miniszterhez:

Vich, Aug. 17d. 1823.

A' Cabriana hídjánál 's Caldeznél megveretett ellenség, Estangon, Orián, Pratz de Lusanesen és Gironellán keresztül hátravonúlt. Tegnapi reggel még az utóbbi helyen volt utóserege.

B. d' Eroles és Gen. Tromelin, kik

egy irányban mennek az ellenséggel, parancsolatot vettek, hogy szorítsák a' mint csak lehet. Tegnap Gironellában kellett nekik lenni.

Elegendően fedeztetvén Vich az egyesült seregek' helyheztetésénél fogva, onnan Oberster Salperwick, a' 8d. Linearegiment' tíz Compániajival Aug. 15d. elment, 's még az nap egyesült Baró d' Erolessel.

Gen. Tromelin és B. d' Eroles azzal tartják, hogy az ellenségnek, Gironella felé mozdulásában az a' célja volt, hogy minélelőbb Szalsonába juthasson, 's így vagy az Urgeli térre, vagy azon előbbi helyheztetébe vonúlhasson, mellyben volt, minekelőtte Felső-Cataloniába béütött. Ugyan ezen vélekedést igazolja egy Oberst-lieutenant' szava is, ki Aug. 14d. Caldesnél sebet kapott, 's Pratz de Lusanesen túl nem vitethetett.

Ezen Tisztnek állítása szerint Milansnak az volt a' szándéka, hogy Seo d' Urgelt az ostrom alól felszabadítsa, a' benne lévő őrizetet magához csatolja, 's ezzel Figueras alá menvén, az ottani őrizetet is magához vegye, 's így 10—12,000 embert egyesítvén, próbát tegyen Barcelonának ostrom alól való kiszabadításában. A' plánum, mond a' Tiszt, seregeinknek sebes menetelek miatt ment füstbe, 's Caldeznél volt megverettetése olta nem gondolkozik egyébről az ellenség, mint hogy helyheztetésének veszedelmeit elkerülhesse. Garrigából mentem éppen Vichbe, midőn már közel az utóbbi városhoz, ezen dolgokat megtudám. Tüstént megparancsoltam a' velem lévő seregeknek, tartanának Tona felé 's fordúlnának Moyának. Holnap ezek Manresában lesznek, a' hova akkorra magam is megérkezem. Megtettem a' szükséges rendeléseket, hogy az ellenségről hírt vehessek, 's hasznalom azokat további hadi munkálódásaimra nézve.

Cardonával együtt, elesett az ellenség attól is, hogy ottan élelmet és hadi sereket találhasson. Az Aug. 14dikei csaták jó formán megfogyaszthaták töltéseit, mellyeket csupan Leridában vagy Tarragonában pótolhat helyre. Ez a' környülállás legnagyobb veszedelme mostani helyheztetésében.

Marsal Moncey.

Marsal Moncey a' Hadi-Miniszterhez:

Manresa, Aug. 19d. 1823.

Az ellenség Szolsonán keresztül Torának tart. Közönségesen azt hiszik, hogy Momblanchon által a' Tarragona alatt fekvő táborba igyekeznek. Gen. Tromelin és B. d' Eroles nyomában vannak. Célom oda megy-ki, hogy Tarragona alatt az ellenséget megtámadjam, meghódolását siettessem, vagy arra készerítsem, hogy Tarragonába zárkozzék.

A' Kormányzót felkértem. Az őrizet-seregbeli Tisztek egybegyülének 's azt végzik, hogy egyet magok közül Hadiszállásomra küldenek annak megtudása végett, miként álljanak valósággal a' dolgok. A' Mayorka nevet viselő Regiment' Oberstlieutenantja választatott-ki ezen követségre, kit minden szempillantatban várok.

Marsal Moncey.

Puerto Szanta Mariából Aug. 17dikeről következő tudósítást közöl az Etoile: „Az Angoulemi Herczeg ide megérkezett, 's azonnal megvizsgálta a' seregeket, mellyek alig várhatják, hogy az ellenséggel megmérkőzhessenek. Ha a' Cortesek minden feltétel nélkül meg nem hódolnak, Cádixnak ágyúztatása azonnal elkezdődik.“

~~~~~

Gibraltári Ujságok szerint Ferdinánd Király (vagy is inkább az ő tömlöcztartóji Cádixban) egy Decretumot bocsátott közre Júl. 11d. mellyben minden cselekedteit ócsárolja a' Regenségnak, 's annak

tagjait 's Titoknokait, valamint az időközbeli Kormányszeki - Juntakéit is, a' spanyol nevezetre érdemetleneknek 's ha-zaárulóknak hirdeti, és azt parancsolja, hogy Ő catholicus Felségének minden igaz jobbágyai velek e' szerint bánjanak.

Madridból Aug. 19dikéről ezeket közli Aug. 26d. az Etoile: „A' Regenség f. h. 12dikéig terjedő tudósításokat vett Madridból, mellyek szerint Ő Felségek állandó jó egészségben valának. — Hivatalos Ujságunk keservesen panaszkodik azon vakmerőségért, mellyel az idegen liberalis Ujságok, az igazsággal ellenkező tudósításokat koholnak. Felhossa a' többek között az Aug. 10dikéi Párizsi Constitutionnelnek ama cikkelyét, mellyben az mondatik, hogy Júl. 31dikére virradó éjjel, 4 — 5000 főből álló pártos seregek, szinte a' Fő - város kapujáig merészlettek előnyomulni, 's ezzel Madridban nagy mozgást szereztek. Szólljanak magok Madridnak lakosai, hallottak e valaha valamit ezen dologról. Ugyan a' nevezett Constitutionnel állítja még, hogy a' Regenség' tömlöczeiben 44,000 Liberalisok vannak fogva. A' Revolucionnak ennyi pártfogóji, mond a' Gaceta, hálá az Egeknek! talán egész Spanyol Országban sem valának.“

„Don Victor Saes a' Külső - Miniszter egy jelentést teve közönségessé, melly szerint a' franczia Nagy - követ azt nyilatkoztatá - ki, hogy az a' szokás, mellynél fogva minden tiszti - hivatalok, sőt még a' városi - tanácsok is adhatnak passusokat a' Franczia Országba menetelre, sok veszedelemnek az oka; minthogy így a' pártos gondolkozásokról ismeretes emberek is eljuthatnak Franczia Országba. Mellynek okaért kinyilatkoztatja a' Miniszter, hogy ezentúl csupán a' legfőbb tartománybeli tisztihivatalok adhatnak passusokat, mellyeket mind azoktól egye-

nesen megtagadjanak, valakik csak az ügynevezett constitutiós Igazgatáshoz ragaszkodásokról ismeretesek.“

A' Regenség azt rendelte, hogy a' fogházak gondosan vizsgáltsanak - meg, az elfogattak' panaszainak kihalgatása végett, és a' kik ellen még per nem indítatott, vagy ellenek bizonyság nincsen, szabadon bocsáttassanak.“

Az Aug. 29dikéi Moniteur következő telegraphusi jelentést közöl Bayonnéből:

A' Bayonnei Kormányzó a' Hadi - Miniszter Ő Excljához:

Gen. Bourk Aug. 14d. irá - alá a' Conventiót, mellynél fogva Corunna által adattatik ugyan azon feltételek alatt, mellyek Gen. Morillónak engedettek. — Ezen tudósítást Herczeg Hohenlohe küldi Excládnak a' Vittoriai staféta által.

Az Angoulemi Herczeg' Fő Hadiszállásáról két levélnek kivonásait közli az Etoile Aug. 28d. Az első, melly Puerto de Szanta Máriából Aug. 18d. indult, azt írja, hogy a' kir. Herczeg, kísértetvén Generál - Stabjától, körüllovagolta a' Cádizot és Leon Szigetét kerítő egész Líneát. — A' 2d. levélnek Aug. 19d. ezek a' szavai: „Ő kir. Herczega Cádizba küldé békekövetül Adjutánsát de la Hitét. Ez a' Tiszt olly megkülönböztetéssel fogadtatott ottan, hogy a' minélelőbbi kifejtődzéshez nem lehet nem a' legjobb reménységgel lennünk. Hanem ha a' kir. Herczeg által kiszabott idő eltelik, mindenek készen lesznek a' közönséges és hathatós megtámadásra.“

Az ánglus Ujságok spanyol tudósításokat közlenek a' Júl. 16d. nagy szemlélődésről, mellyhez a' Spanyolok, időközbeli Fő - vezér Brigadéros Burriet kormánya alatt kezdettek a' Szanti Petri canális' mentében, melly Leon szigetét a'

szárastól elválasztja. Ez a szemlélődés, (a' mint francia tudósítások is közlék) négy csapatból állott: Oberster Gutierrez 600 emberrel jött Urrutiából; Brigadéros Carlos Espinosa 2750 nel a' Suazoi hídon keresztül (ezen csapatnál volt a' Fő-vezér); Oberster Golfín 4—500 emberrel jött la Caraccából; Brigadéros Odaly végre 1000-rel Trocaderóból. A' két első osztályt hat, a' két utóbbit nyolez ágyúzó-ladikok segítették. A' két első osztály a' Francziáknak Chiclanai állásokra irányá megtámadását. A' spanyol előljáró-sereg' Commendánsa, Oberster Casano, a' viadal' kezdetével sebet kapott 's francia fogságba esett, de utóbb ismét kiszabadult. Minekutána darab ideig küzdöttek volna a' Chiclanai kertekben a' Spanyolok, látván hogy a' Francziáknak segítségek érkezék, visszavonúltak. A' két utóbbi spanyol csapat, Puerto Real felé nyomult-előre, a' honnan az előljáró-sereg, Oberster Szanta-Cruz' vezérlése alatt, a' Francziákat kiszorította; hanem midőn ezekhez Puerto St. Mariából és Xerezből új seregek jöttek, ezen csapatok is vissza-húzódtak. Teljes véget érven a' szemlélődésnek céljában, a' spanyol csapatok parancsolatot vettek, hogy előbbeni állásaikba mennének-vissza. (Mi vala célja ezen szemlélődésnek, 's mi a' veszteség mind két részről, arról jelenvaló tudósítások nem szólnak.)

A' Journal des Debats Aug. 28d. következő levelet közöl a' nagy Hadiszállásról Puerto de Szanta Mariából Aug. 18-dikéről: „Ő kir. Herczegsége a' Generalissimus hadi tanácsott tartott, mellyben az Ostromló-Armadának minden Generálisai jelen valának. — Cádixi, mái napig terjedő tudósítások szerint, a' kir. familia frissen van. A' Királyné nem terhes, a' mint ezelőtt hallatott. A' kir. Herczegnek békekövetül Cádixba küldött Ad-

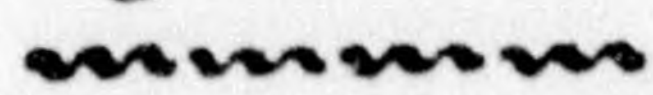
jutánsa, vissza jött. Számos Portugalliai hajók érkezének hozzánk hadi eszközökkel. A' Lisbonai Udvar minden tehetsége szerint segít bennünket.“

Madridből Aug. 22dikéről jelenti továbbá a' Journal des Debats: „Azon sereg-osztály, melly Gen. Roussel d' Urbal' vezérlése alatt, a' Fő-városból szemlélődés végett kiküldetett, visszajött. Béjarta a' Tajo vize' partjait, a' nélkül hogy ellenséges Guerillákra talált volna, mellyeket pedig olly gyakran hírlelnek Madrid' szomszédságában. — A' mint látszik a' Quesada osztálya az Ó-Castiliai seregekhez akar indulni. A' Fő-város csendességben van, 's megfoghatatlan honnan eredének azon mézárásokról való hírek, mellyek Párizsban szárnyaltak. — Gen. Morillo jelenti egy hivatalos levelében Aug. 15d. hogy minekutána a' Corunnai őrizet megismerte az ő tekintét, 2d. Adjutánsát Madridba küldi a' végelt, hogy Corunnának meghódolását viné-meg a' Regenségnek. Gen. Bourk Aug. 17dikei levelében azon szándékát jelenti, hogy Corunnába minden órán bémegy, 's ottan négy Bataliont hágy őrizetül. Az eddig Corunna alatt volt ostromló-hajók parancsolatot vevének, hogy a' Cádix alatt lévő hajós-osztályhoz menjenek.

A' Barcelona alatt száguldozó kir. hadi-hajók' egyikéről így ír egy Tiszt Aug. 19d.: „A' la Gazella nevű Goelette-Brigg, Fregát-Kapitány Lalande' kormányja alatt, elfogott tegnap egy Barcelonából jövő hajót, mellyen egy Oberstlieutenant (Don Eugenio Guzman,) egy Hadnagy és egy tisztviselő valának. A' mint látszik, Mina is illy módon akar kiszökni a' városból, mellyrenézve igen szorgalmatosan vigyázunk, úgy hogy, ha mind e' mellett is eltalálnánk szalasztani, okai nem leszünk. — Kapitány Perceval-De-

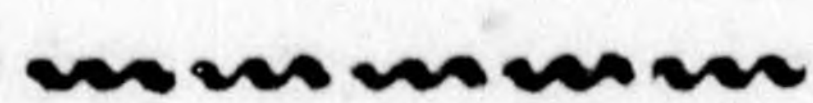

chene, a' Fauna Brigg Commendánsa, kit Rosamil, Peniscola ellen küldött, Aug. 14d. bocsátkozott alkudozásba ezen helynek Kormányzójával, 's az általadatas egy két nap alatt megeshetik."

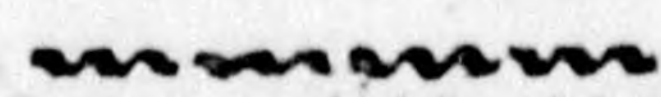
A' Times nevű Ujságban jelenti egy Gibraltári levél Júl. 31d., hogy a' Congressus nevet viselő Amériki Fregát, egy követet akart vinni Cádixba a' Cortesekhez, de a' melly szándékában a' franczia hajós-sereg meggátolá. A' nevezett hajó a' Tribune nevű ánglus Fregát' példájára útalt (melly be ment Cádixba); de erre a' franczia Admirális azt felelte, hogy a' Tribune igen szeles időben ment-bé, 's azolta kimenté magát az elkerítés' megsértése alól. Sokan azt hiszik azonban, hogy ezen tekintetben, Anglia és Franczia Ország között, titkos egyetértés van.

Don Juan Jabat, a' Corteseknek Londonban lévő Követe, azon jelentést téteté a' pénz-kereskedés' palotájában, hogy a' Madridi Regenségnek Párizsban tett költsönözését, a' Cortesi-gyűlés meg nem ismeri.

Gen. Donzelot, Martinique szigete' Kormányzója, és Admirális Bergeret, az Antillák előtt való franczia Statio Commendánsa, Gen. Viveshez, Cuba szigete' Kormányzójához levelet küldöttek, 's olly javallást tevének néki, hogy bizonyos feltételek alatt tartana Neutralitást, 's tartaná-fel a' kereskedési egybeköttetést. Vivesnek, San Miguel' stylusán írt válasza a' következő: „A' Johanna d' Arc nevű Fregát' Kapitányától küldött levelet Uraságtoknak vettem, mellyben jelentik, hogy az Angoulemi Herczeg' vezérlése alatt egy franczia Armada ment-bé Spanyol Országba, 's nékem állandó barátságos egybeköttetés' iránt tesznek bizonyos feltételek alatt javallást. Ha,

minekelőtte ezen gondolatlan lépést tették Uraságtok, kitapogatták volna, mi a' köz vélekedés a' szigeten, mellynek lakosai méltán megháborodtak azon, hogy a' franczia Armada, minden előre való hadizenés nélkül bérontott a' spanyol földre, tapasztalhatták volna, hogy Havannah különbséget tud tenni egy olly Országglószék között, melly a' szent Szövetségnek eszközül engedé magát által és a' franczia Népnek köz vélekedése között, melly a' Deputatusok' Kamarájában kinyilvánosodott. Ha engem' személyesen ismerének Exclátok, bizonyosan megtartóztatták volna magokat attól, hogy nékem e' had' folyamata alatt olly javallásokat tegyenek, mellyeket egy becsülettel megőszült 's Hazája dicsőségéért mindenkor lángoló spanyol Katona, soha el nem fogadhat. Soha sem felejtkezík-el az ilyen, hazájához való kötelességeiről, 's constitútiós Királyának Igazgatásához vonzó hívségéről; 's bizonyosokká tehetem Exclátokat, hogy Havannah' lakosai hasonlóul gondolkoznak. Van szerencsém ide mellékelve küldeni. Jún. 24dikei Proclamatiómat, mellyben Franczia Országnak igazságtalan megtámadását a' Népnek tudtára adom, de egyszersmind az egyes Francziák' személye és vagyonára, néve tisztelettel-bánást ajánlok. — Francisco Dionisio Vives."

Az Aug. 29dikei Etoile következő, Kurír által vett, tudósításokat közöl:

Puerto de Szanta Mária, Aug. 20d.

Ő kir. Herczégse itten választá Fő Hadiszállását, 's a' Cádix alatt tett rendszabásokkal meg vala elégedve. Azon szaporodás, melly a' Herczeggel együtt érkezett, természetesen nagyon elősegéli hadi munkálódásainkat.

Gen. Major Lauriston (a' Marsal' fija) Aug. 14d. érkezett-meg az Algesirásba; az ellenség azonnal Verde szige-

tére vonult - vissza, 's védelmezni akaró ottan magát; de megtámadtatván két franczia Fregát által, más nap capitulálni kénytelenített. Erre Gen. Lauriston Tarifa felé fordult.

Gen. Vincent, ki a' 2d. Armada-testnek Murciában maradott csapatját vezérli, Aug. 17d. Carthagena ellen indult hol az őrizet-sereg kiment, de nagy veszteséggel vissza-veretett. Azolta vevék a' Carthagenai és Alicantei Kormányzók Gen. Ballesterosnak abbeli parancsolatját, hogy a' nevezett helyeket adná-átal. Az Almazan, Szantiago nevet viselő és más egyéb Regementek, mellyek Zayas' vezérlése alatt valának, a' 2d. Armada-testbeli seregekhez csatolák magokat. Gen. Molitor' fő Hadiszállása még mind Granada; Gen. Foissac-Latour Andujarban és Cordovában fekszik. Madritban nagy csendesség uralkodik.

Puerto de Szanta Mária, Aug. 20d.

Ő kir. Herczega's Adjutánsa la Hitte, nem bizta a' Cortesi-gyűlés Minisztereire azon levelet, mellyet a' Generalissimus részéről vitt a' Királynak, hanem azt kívánta, hogy annak általadója Generalis legyen. — Itten közönségesen azt hiszik, hogy azon félelem miatt, melly Cádixnak leendő lövetéséből ered, a' mire pedig, ha egyszer a' Trocadero megvéteik, könnyen reámehetni, feljülkerül az a' rész, melly a' Királynak kíván hódolni.

Azon osztályt, melly a' kir. Herczeget Madritból Cádix alá kíséré, ma várják.

A' Corunnát ostromlott hadi-hajók, haladék nélkül vártnak.

Utánírásban így szól ugyancsak a' közelebb nevezett Ujság: „Minekelőtte eloszlottak 's állandó Deputátiót neveztek a' Cortesek, azon kérdést vitták, hogy fogadjanak e el Propositionokat, 's a' kérdés 16 voks ellen 85-tel arra határozatott, hogy igenis fogadjanak. — La Hitte hosz-

szasan beszéllet Valdessel, Cádixnak Hadi-kormányzójával, ki a' levelet általadá a' Királynak.“

Portugallia és Brasilia.

Jersey szigetének Ágense, következő tudósítást küldött Londonba: „A Courier nevezetű hajó, Kapitány le Maitre kománya alatt Rio de Janeiróból ide megérkezett. Értekezett útjában a' Luisa nevű szállító-hajóval, melly Bahiából ment Lisbonába. Ennek Kapitányától megértette, hogy Gen. Madeira egészen kitakarodott Bahiából, 's minden seregeivel együtt, 61 szállító-hajón elevezett. Magával vitt minden templombeli ezüstöt, és a' mi drágaságot csak a' városban talált. Lord Cochrane, nem gátolá elevezését.

Franczia Ország.

Aug. 25d. reggel mint neve napján, Ő kir. Herczega's a' Monsieurt, Herczeg Berrynét, Franczia Ország' Gyermekeit, 's a' királyi vérből való Herczegeket és Herczeg-aszszonyokat fogada a' Király. A' fölöstököm után, tronusán fogadta a' Minisztereknek, Marsaloknak, a' Státus-tanácsnak; a' városi Magistratusnak 's egyéb Törvényes-karoknak és a' franczia Intézetnek szerencsekívánásait. Az egész nap, hadi gyakorlásokban, tánczban, théatromi előadásokban, 's egyéb multságokban tele el, mellyeket estve tűzi-játék rekesztett.

A' franczia Cardinalisok haladék nélkül indulnak Rómába a' Pápa' választására. Mihelyt VII Piusnak elesése történt, azonnal tudósítottak, hogy útra készüljenek. Különben ez idő szerint csapán két Cardinalis (Clermont-Tonnere és de la Fare) mehet innen a' Conclavéra; a' harmadik, gyengélkedő egessége miatt, itthon marad.

Galiczia és Lodoméria.

Ferencz Károly Ő Cs. Kir. Fő Hercegségének ezen tartományban való mulatásáról így ír a' Lembergi Ujság Aug. 27d.: „Colomeából, végezvén ajtatosságot a' Plebania templomában, Aug. 15d. Lanczynon keresztül, Delatynbe ment. Mind két helyt megtekintette a' Só-aknákat. Az utóbbi helyről, mind a' mellett is, hogy az út alkalmatlan, Dora és Jamna között, a' Pruth vizének nevezetes eséséhez tért-ki Ő Cs. K. Hercegsége. Más nap Stanislawowba érkezett, hol a' bemutatott Polgári és Katonai-tisztihivatalokat, a' Papságot és a' Nemességet fogadta, 's ebéd után a' Kerületbeli tisztséget és cassát, a' törvényszékeket, a' fogházakat és templomokat nézte-meg. Aug. 17d. Bursztynbe és Caluszba ment Ő Cs. K. Fő Hercegsége. Az előbbi helynek birtokosa Gróf Skarbek Ignác, mezei innepet adott a' népnek, mellyre igen sokan gyülekeztek-bé a' vidékről. A' játékba és tánczba merült sokaságnak nézésében, mellyet a' földesúr egész bőkezűséggel vendégelt, jól mulatta magát Ő Cs. K. Fő Hercegsége, 's a' Gróf' lakását és a' mellette lévő szép sétalót is megtekintésre méltóztatá. Aug. 18d. Mizunba vette útját Ő Cs. K. Fő Hercegsége, 's megnézte ottan az aerarialis vas-hámort és egyik vasbányát. Estvére Strybe érkezett, hol a' Cs. kir. Katonaságnak, a' Kerületbeli-hivatal és Cassa Tisztjeinek 's számos nemes Birtokosoknak udvarlásaikat fogadta, 's más nap reggel, minekelőtte tovább utazott volna, minden tiszti-hivatalokat és közönséges Intézeteket megtekintett.“

B é c s.

Ő Cs. K. Felségek, famíliai Uradalmakba tett útjokból f. h. 5d. szerencsés-

sen visszaérkeztek, 's a' Cs. K. Schönbrunni mulató-palotába vevék lakásokat. — Ugyan ide érkezett-meg az előtt való nap a' Korona-örökös Ő Cs. K. Fő Hercegsége, egybejövén előbb Tyrolisi útjából a' famíliai Uradalmokon Ő Felségekkel.

Ő Cs. K. Felsége Mélt. Gróf Kun Gergely Urat, az Ő Felsége szolgálatjában kimutatott serénységére nézve, az Erdélyi kir. Fő Kormányzéknel tiszteltbeli Concipistává méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

Sept. 6. a' Státus-papirsainak közép-árrok:

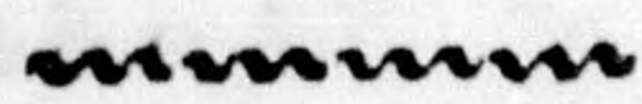
Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 82 1/16; Ugyan az 2 1/2 pCtmal; Sorsvonásos Költsön 1820-ról C. P.; — Ugyan az 1821ről 100 f. C. P. 103 3/8; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók. 2 1/2 pCtmal 38 1/4; 100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 921 3/4 for. C. P. Cs. Arany —

Magyar Ország.

A' Hazai Tudósítások ezeket közlik: Pesten, Aug. 31d. a' buzgó lakosoknak igen számos öszvegyülekezésével innepeltetett az idén Sz. Calasantiusnak, mint az Ajtatos Iskolák Szerzete' Fundálójának napja. Díszesítésére szolgált az innepnek, hogy Mélt. és Fő Tiszt. Marics József Püspök Úr, példás ajtatos-sággal tartotta a' nagy Misét. Tartattak magyar és német nyelven Predikáziók is. A' magyart Nagy-Tiszt. Feichtinger Domokos, Belső-városi Plebánus, a' németet pedig Nagy-Tiszt. Schönbach József, József Külső-városi Plebánus Urak mondották. Mind a' ketten igen világosan, fontosan és ékesen megmutatták, hogy az első nevelés, úgy mint a' szü-

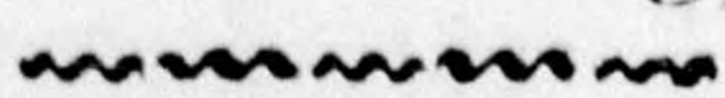

léknek házi nevelése, a' gyermekek személyes boldogságának és az Ország köz javának alapja. Ehez képest magasztalták azoknak érdemeiket, kik a' felserdült ifjúságnak, megadják az erkölcsi és tudománybeli pallérozódást, a' mit már az Atyák nem mindenkor tehetnek; 's ugyan azért ezen közönséges Tanítóknak, és nevezetesen az Ajtatos Iskolák' egész Sz rzetének érdemeit, köz háládatosságra méltónak bizonyítottak. Mind ketten lelkes előadással, hathatós buzgósággal és szívreható kifejezésekkel szóllottak, úgy hogy a' számos halgatók egész lelkesedéssel teltek el ezen jeles egyházi Férjfiak' beszédeikre.

Az Augusztai Vallást tartó Dunántúli Evangelicusok Aug. 13 — 14d. napjain tartották szokott Superintendentialis Gyűléseket Palotán Ns. Veszprém Vármegyében.

Tiszt T. Edvi Illy és Pál Úr, minekutána Ns. Soprony Vármegyében a' Nagy - Geresdi népes és uras Ev. Gyülekezetben öt esztendeig és öt hetekig viselte a' Predikátori hivatalt, Sept 8d. a' Vanyolai Evangélikusok' Gyülekezetébe, Ns. Veszprém Vármegyébe költözködött által; Halgatójinak nem kevés megszorodásokra, kik benne a' buzgó Lelkiatyan kívül, leginkább a' ritka talentumu Oratort sokáig sínleni fogják.

S z e g e d, Aug. 25d. A' Hazának több részeiben fennálló, de egyszersmind egyéb helyekre is költözködő magyar Játékszíni Társaságok között, különös figyelmet érdemel a' Debreczeni és Nagy - Váradi Társaság; melly mintegy két hónapig kellemetesen és hasznosan mulattatta városunkat. Válogatott énekes és víg Játé-

kokkal váltván - fel komolyabb előadásait, annyira meg tudta nyerni a' Közönség' hedvét, hogy ezen munka idején és pénz szükében is, mindég számos látogatói valának. Tegnap, utólszor, a' városban szabad ég alatt játszotta - el T. Kisfaludy Károly Úrnak „Kemény Simon és Hunyady János“ nevű szép munkáját, mellyet, háborút képzelő - játék rekesztett. A' meglegedés és közönséges részvétel, sajnaldodást facsart - ki a' Nézők' szívéből, hogy illy nemes mulatságoktól magokat megfosztatni látták. A' játékok' elrendelésében 's végbevételében, különös érdeme tetszett - ki Vandza Úrnak, a' Társaság' Igazgatójának; a' ki valamint a' játékszíni darabok' készítésében, úgy a' theátrumi képírásban és muzsikában is különösen jártas. De a' Társak is, mind a' férjfi, mind az asszony - személyek, valamint a' játékszínen mindenkor illendő és csinos öltözetben jelentek meg, úgy az előadandó dolgokat természetesen és tökéletesen adák - elő. Különben is illendő magok - viseletével, jámbor és józan életekkel, a' Közönségnek figyelmét magokra vonták, 's így a' magyar Játzó - társaságok' érdemét és becsületét jelesen nevelték.

Tudományos - Jelentés.

P. O. Naso' Reservei elhagyták a' sajtót. T. Trautner Úrral el fogjuk küldeni a' Példányokat a' T. T. Praenumerans Uraknak. Hogy ha valaki kevesebbet kapna, mint a' mennyire fizetett, avagy ha valamely tévedés miatt, hozzá el nem küldetnének, méltóztassék az iránt nekem írni. A' könyv Pesten árútatik Eggenberger Úrnál 3f. V. Czán. Losoncz, Aug. 20d. 1823.

Homonnay Imre, Professor.

